

2015-05-18

Dnr von/2014:175

Referens
Emma Åberg

Mottagare
Vård- och omsorgsnämnden

Riktlinjer för subventionering av trygghetsboende

Dokumenttyp: Riktlinjer

Beslutad av: Kommunfullmäktige

Beslutad: 2015-06-09

Dokumentet gäller för: Vård- och omsorgsnämnden

Dokumentet gäller till: 2020-12-31

För revidering ansvarar: Vård- och omsorgsnämnden

För uppföljning ansvarar: Vård- och omsorgsnämnden

Dokumentansvarig: Vård- och omsorgsförvaltningen

Dokumentet ersätter: -

Diarienummer: VON/2014:175

Relaterade dokument: Trygghetsboende för äldre

Sammanfattning

Huvudsyftet med att möjliggöra etableringen av trygghetsbostäder är att öka den sociala aktiviteten mellan de boende, i hopp om att ett ökat socialt och aktivt liv även leder till bättre hälsa upp i åldrarna.

Att subventionera tillkomsten av trygghetsbostäder har både kvalitativa vinster för den enskilde och bidrar till långsiktig kommunal kostnadseffektivitet. En förhoppning är även att etableringen av trygghetsbostäder ökar de äldres rörlighet på den lokala bostadsmarknaden, något som är gynnsamt för samtliga kommuninvånare.

Detta dokument beskriver de kriterier för trygghetsboende som ligger till grund för Botkyrka kommuns ställningstaganden att bevilja subventioner för del av värdskap och gemensamhetsutrymme för boende.

Trygghetsboende

Boendeformen är ämnad för äldre som har behov av ökad trygghet, exempelvis till följd av att de känner sig oroliga eller ensamma. Det handlar om ordinära bostäder med kvaliteter som passar äldres behov. Bostäderna är inte föremål för biståndsbedömning och ska inte förväxlas med särskilt boende för äldre. Trygghetsboende i Botkyrka kommun kan bestå av hyreslägenheter, bostadsrätter, ägarlägenheter eller kooperativa alternativ.

Den ansvariga för trygghetsboendet ansvarar själv för att administrera boendekön och att fördela lägenheter. Fördelningen av lägenheter ska ske på lika villkor för samtliga som tillhör målgruppen.

I anslutning till trygghetsbostaden ska gemensamhetslokaler finnas för möjlighet till umgänge och gemensamma, dagliga måltider. Trygghetsboendet ska ha en värd/värdinna som finns tillgänglig ett antal timmar per dag – förslagsvis två till fyra timmar dagligen, måndag till söndag. Vårdpersonalens uppgift är att initiera aktiviteter och utföra enklare insatser för de boende för att skapa ökad trygghet. När nya boende flyttar in ska personalen vid behov även ha en introducerande och guidande funktion. Målet är att de boende tar ett eget ansvar att skapa innehåll i sin vardag och att de aktiviteter som personalen startar upp efter ett tag ska kunna drivas av de boende själva.

Om behov finns av exempelvis trygghetslarm, matdistribution, hemtjänst eller andra insatser ansöker den enskilde om bistånd hos kommunens biståndshandläggare.

Ansökan om trygghetsboende

Målgruppen för bostad i trygghetsboende är personer över 70 år. Tillträde till en trygghetsbostad ges från det år då en i hushållet fyller 70 år. Anmälan sker via respektive hyresvärd/bostadsrättsförening.

Bedömning av ansökan om subventionering av trygghetsboende

Ansökan om subventionering av trygghetsboende sker till vård- och omsorgsnämnden i Botkyrka kommun. Kommunen fattar beslut om subvention för varje enskilt objekt på underlag av hyresvärdens ansökan. Ansökan ska omfatta beskrivning av fastigheten, närområdet, samt mål och inriktning för boendet. I ansökan anges önskad subvention tillsammans med kostnadsunderlag för vårdpersonal och gemensamhetslokal. Med ansökan ska även en beskrivning av värdtjänsten medfölja.

För att beviljas subvention ska trygghetsbostaden uppfylla bygglagstiftningens och Boverkets krav. När beslut ska tas om ekonomiskt bidrag prövar kommunen ansökan med hänsyn till befolknings-, boende- och servicestruktur i det aktuella området och hur ett trygghetsboende kan bidra till ökade sociala kontakter. Vid bedömningen av ansökan säkerställer kommunen att nedanstående kriterier uppfylls samt att områden med störst behov prioriteras.

Subvention kan beviljas enligt följande:

För delar av en vård/värdinnetjänst

- 50-procentig tjänst för minst 30 lägenheter (till som mest 5 prisbasbelopp)
- 75-procentig tjänst för minst 45 lägenheter (till som mest 7,5 prisbasbelopp)
- 100-procentig tjänst för minst 60 lägenheter (till som mest 10 prisbasbelopp)
- För gemensamhetslokaler beviljas subvention på upp till 2 kvm gemensamhetsyta/lägenhet med högst 1 300 kr/kvm/år.

Kriterier för subventionering

1. Värdskap

Fastighetsägaren ska ansvara för att det finns tillgång till en värd/värdinna som har till uppgift att skapa kontakt med de boende, medverka till gemensamma måltider och erbjuda gemensamma aktiviteter.

2. Socialt innehåll i gemensamhetslokal

På trygghetsboendet ska finnas utrymmen för dagliga gemensamma måltider, samvaro och gemensamma aktiviteter, hobby och rekreation för de boende. Lokalen ska vara avsedd för de boende, men ska även kunna användas som mötesplats för samverkan med frivilliga/frivilligorganisationer.

3. Fysisk utformning/tillgänglighet

Trygghetsbostäder ska vara trygga och tillgängliga såväl inomhus som i närliggande utemiljö.

3.1 Trygghetsbostadens närmiljö

- Det närliggande området ska vara tillgängligt för den som är rörelsehindrad och för den som har nedsatt orienteringsförmåga
- I närområdet ska det finnas tillgång till grönytor
- Allmänna kommunikationer bör finnas i närheten av bostaden
- Tillgänglighet till service i olika former, t ex apotek, vårdcentral och dagligvaruaffär bör finnas i anslutning till boendet

3.2 Fastighetens utemiljö

- Nivåskillnader ska vara utjämnade
- Belysningen runt fastigheten ska vara utformad för säkerhet och trygghet
- Placering av träd och buskar får inte medföra att miljön känns otrygg
- Gång- och cykelvägar bör vara hårdgjorda, släta och halkfria
- Sittplatser bör finnas i nära anslutning till fastigheten
- Uteplats bör finnas i direkt anslutning till huset, gärna vid entrén
- Det bör finnas anpassade ytor för att stimulera till utevistelse och olika aktiviteter

3.3 Trappor

- Trappor ska alltid vara kompletterade med hiss eller ramp
- Trappor utomhus ska ha räcke samt i övrigt vara säkert utformade
- Trapporna bör belysas, särskilt i början och slut

3.4 Entré till fastigheten

- Automatisk dörröppnare ska finnas. Armbågskontakt bör placeras på lämpligt avstånd från entrédörr
- Entrédörr ska vara möjlig att passera med rullstol
- Vändning av rullstol ska vara möjlig inne i entrén
- Trappsteg och höga trösklar får ej förekomma i entrén
- Passersystem med porttelefon bör finnas
- Mattor och skrapgaller fälls in så att boende ej riskerar att snubbla på dem
- Det bör finnas möjlighet att köra bil ända fram till entrén

3.5 Inomhus

- Låssystemen bör vara funktionellt även för rullstolsburna personer
- Gemensamma ytor ska vara anpassade för rullstolsburna
- Nivåskillnader ska vara utjämnade och trösklar ska vara borttagna
- God orienterbarhet ska finnas. Färgsättning, tydligt markerade våningsplan och närvarostyrd belysning är exempel på lämpliga åtgärder
- Alla tunga dörrar ska förses med dörrautomatik, exempelvis till källare, tvättstuga, garage och förrådsutrymmen
- Möjlighet att förvara rullstol och rollatorer ska finnas inomhus
- Möjlighet att förvara och ladda elrullstol bör finnas inomhus eller i direkt anslutning till entrén

3.6 Hissar (i hus med mer än ett våningsplan)

- Minimimått på hiss ska vara 2,10 x 1,10 m
- Hissdörr ska ha fritt passagemått på minst 90 cm och ska vara försedd med automatisk dörröppnare. Vid nybyggnation ska öppningen vara minst 100 cm
- Hiss ska ha nödtelefon och bör ha sittmöjlighet
- Hiss ska ha ljudmeddelande om vilken våning den stannar på

3.7 Lägenheten

- Dörrar i lägenheten ska ha fritt passagemått på minst 90 cm
- Inga trösklar/nivåskillnader ska finnas
- Balkong eller uteplats/altan bör vara utan nivåskillnader
- Lägenheten bör vara förberedd för trygghetsskapande larmfunktioner, som exempelvis larm som talar om att lägenhetsdörren står olåst eller att spis eller strykjärn inte är avslaget
- Brandvarnare ska finnas

3.7.1 Standard i köket

- Köket ska ha tillräckligt stor yta för att rullator ska kunna användas och lätt kunna anpassas för rullstolsburna personer
- Spisvakt/spisövervakning ska finnas installerad.

3.7.2 Standard i badrum/WC

- Trösklar till badrum/WC bör ej förekomma
- Stödhandtag ska finnas i duschutrymmet
- Toalettstol ska vara så placerad att hjälp kan ges av två personer samt att överflyttning från rullstol är möjlig
- Öppen duschplats ska finnas, ej duschkabin.
- I duschutrymme ska det finnas möjlighet att ställa in en duschstol
- Inga fasta skåp bör finnas under handfatet
- Ledbelysning bör finnas i badrum

3.8 Övrigt

- De boende ska ha tillgång till tvättstuga
- Till varje lägenhet ska det finnas normalstora förrådsutrymmen
- Det ska finnas utrymme för parkeringar i nära anslutning till huset

3.9 Storlek

- Ett trygghetsboende bör bestå av 1,5 – 3- rumslägenheter
- Ett trygghetsboende ska bestå av minst 30 lägenheter
- Ett trygghetsboende bör kunna erbjuda 2 kvm gemensamhetsyta per lägenhet

2015-05-18

Dnr von/2014:175

Beslut om subvention gäller för tre år. Utbetalning av subvention sker årsvis. Om hyresvärden inte uppfyller kriterierna är kommunen inte skyldig att betala subvention.

Uppföljning

Vård- och omsorgsnämnden kommer i lämpliga former följa upp att verksamheten håller avtalad kvalitet samt att utbetald subvention används på rätt sätt.

En redovisning för föregående verksamhetsår ska senast den 31 januari inlämnas till vård- och omsorgsnämnden med beskrivning av verksamhetens genomföranden samt hur utföraren bedömer att den levt upp till gällande kvalitetskrav.